

Nazwa modułu (przedmiotu)		STRES W PRACY LEKARZA DENTYSTY FAKULTET			Kod podmiotu	ZMŚ		
Kierunek studiów		lekarsko-dentystyczny						
Profil kształcenia		ogólnoakademicki						
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie						
Specjalność		-						
Forma studiów		stacjonarne / niestacjonarne						
Semestr studiów		II						
Zajęcia z zakresu nauk behawioralnych					TAK			
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie		Liczba punktów ECTS: 1		Sposób ustalania oceny z przedmiotu		
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć	Waga w %			
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe					
Wykłady	0	0	0	zaliczenie testowe	100			
Seminaria	30	10	20					
Ćwiczenia praktyczne	0	0	0	-	-			
Samokształcenie	0	0		-	-			
Razem		30	10	20	Razem	100 %		
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe	Efekty obszarowe	Uwagi
Wiedza	1.	zna podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie			Zaliczenie pisemne	D.W6.		
	2.	rozpoznaje mechanizmy radzenia sobie ze stresem i jego rolę w etiopatogenezie i przebiegu chorób			Zaliczenie pisemne	D.W9.		
	3.	zna źródła stresu i możliwości ich eliminacji			Zaliczenie pisemne	G.W19.		
Umiejętności	1.	dostrzega i właściwie reaguje na oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych			Zaliczenie pisemne	D.U2.		
	2.	jest w stanie działać w warunkach niepewności i stresu			Zaliczenie pisemne	G.U27.		
Kompetencje społeczne	1.	rozpoznaje swoje potrzeby edukacyjne, planuje aktywność edukacyjną			Ocenianie ciągłe przez nauczyciela (obserwacja), obserwacja pracy studenta			

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Seminaria	prof. dr hab.n.med. Jadwiga Joško-Ochojska, dr hab. n.med. Janusz Kasperczyk, dr n.med. Karolina Lau, mgr Jacek Olszewski

Treści kształcenia

Seminarium		Semestr II	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie do zajęć przez prowadzącego Prezentacja studentów Dyskusja
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Wpływ przewlekłego stresu na zmiany anatomiczne w mózgu i układzie immunologicznym. Wpływ negatywnych emocji matki na rozwój płodu, noworodka, niemowlęcia i małego dziecka. Metody radzenia sobie ze stresem. Rola radzenia sobie ze stresem w zdrowiu i chorobie			4
2.	Główne źródła stresu. Stres a zaburzenia snu w zdrowiu i chorobie, stres a depresja i choroby psychiczne			4
3.	Stres pacjenta w placówkach służby zdrowia i w domu. Rola wsparcia społecznego (pracownika służby zdrowia i rodziny). Mobbing. Stres wywołany brakiem porozumienia (komunikacja między lekarzem i pacjentem).			4
4.	Zarządzanie czasem jako sposób radzenia sobie ze stresem			4
5.	Stres ostry – szybkie reagowanie w nagłych sytuacjach. Czynniki stresogenne w pracy lekarza dentystry. Analiza sytuacyjna scenek pacjent-lekarz (np. pacjent roszczeniowy).			4
Razem liczba godzin:				20

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM w Katowicach przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następującą skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

- Ocena **bardzo dobra (5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu bardzo dobrym
- Ocena **ponad dobra (4,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu ponad dobrym
- Ocena **dobra (4)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dobrym
- Ocena **dość dobra (3,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dość dobrym
- Ocena **dostateczna (3)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dostatecznym

ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce.

Literatura podstawowa:

Joško J (red.): Skrypt z medycyny i epidemiologii środowiskowej, Wydawnictwo Śląskiej Akademii Medycznej, Katowice, 2005
Joško J. Stres w chorobach przewlekłych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2007

Joško-Ochojska J. (red) Higiena, epidemiologia i zdrowie publiczne. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo SUM, Katowice, 2012
Wpływ dramatycznych przeżyć i lęków matki ciężarnej na losy jej dziecka. Jadwiga Joško-Ochojska. Lęk - nieodłączny towarzysz człowieka od poczęcia aż do śmierci. / Pod red.: J. Joško-Ochojskiej. Wydawnictwo: Katowice : Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, 2013, s.11-35.
Kat w domu, czyli o molestowaniu moralnym w rodzinie. Jadwiga Joško-Ochojska. Stres nasz codzienny. / Pod red.: J. Joško-Ochojskiej. Wydawnictwo: Katowice : Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, 2014, s.21-40.
Cheevers P., Stres w rodzinie : jak radzić sobie z trudnymi relacjami. Kielce : Wydawnictwo Jedność, 2010
Terelak J. F. Psychologia stresu. Branta 2001
Neurofizjologia empatii – o tym, jak człowiek kształtuje człowieka. Jadwiga Joško- Ochojska. Zrozumieć drugiego człowieka .Empatia w medycynie i komunikacji społecznej. Pod red. J. Joško-Ochojskiej. Wydawnictwo: Katowice: Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, 2015, s. 11 – 34, 41 – 61
Molestowanie moralne. Perwersyjna przemoc w życiu codziennym. Marie-France Hirigoyen. Wydawnictwo: W drodze, 2001, 2012 Wybrane rozdziały

Literatura uzupełniająca:

Lis-Turlejska M. Psychologiczne konsekwencje traumatycznego stresu — współczesne kierunki badań. Now. Psycholog. 2000; 2. 25-38
C.F. Leymann, H. The Mobbing Encyclopaedia, Bullying; Whistleblowing, 1996 ; tekst jest dostępny w internecie : http://www.leymann.se/
Traczyk W.Z., Trzebski A., Godlewski A.: Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2007
Patient-doctor communication. Teutsch C. Med Clin North Am. 2003 Sep;87(5):1115-45.
Ogólnodostępne książki i treści dotyczące podstaw prawidłowej komunikacji interpersonalnej.